C/2024/6815

29.11.2024

NÕUKOGU SOOVITUS,

21. oktoober 2024,

mis käsitleb Kreeka majandus-, eelarve-, tööhõive- ja struktuuripoliitikat

(C/2024/6815)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97, [1] eriti selle artikli 3 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta, [2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241, [3] millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu“), jõustus 19. veebruaril 2021. Rahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab rahastu saavutada majanduslikku ja sotsiaalset taastumist ning rakendada kestlikke reforme ja investeeringuid, eelkõige reforme ja investeeringuid, et edendada rohe- ja digipööret ning muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust liidus ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist.

(2) 27. veebruaril 2023. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/435 [4] (edaspidi „REPowerEU määrus“) eesmärk on järk-järgult kaotada liidu sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitaks saavutada energiajulgeoleku ja mitmekesistada liidu energiavarustust ning suurendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust. Kreeka lisas oma riiklikusse taaste- ja

[1] ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[2] ELT L 306, 23.11.2011, lk 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: https://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

vastupidavuskavasse uue REPowerEU peatüki, et rahastada olulisi reforme ja investeeringuid, mis aitavad saavutada REPowerEU eesmärke.

(3) Komisjon avaldas 16. märtsil 2023 teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“, et anda teavet poliitiliste otsuste tegemiseks ja luua raamtingimused majanduskasvu hoogustamiseks. Teatises käsitletakse konkurentsivõimet üheksa vastastikku tugevdava teguri kaudu. Nende tegurite hulka kuuluvad muu hulgas juurdepääs erakapitalile, teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja oskused ning toimiv ühtne turg, mis on esmatähtsad poliitikaprioriteedid reformide ja investeeringute elluviimiseks, et käsitleda praeguseid tootlikkusega seotud probleeme ning suurendada liidu ja selle liikmesriikide pikaajalist konkurentsivõimet. Komisjon avaldas 14. veebruaril 2024 teatise „Ühtse turu ja konkurentsivõime 2024. aasta aruanne“. Kõnealuses teatises on üksikasjalikult kirjeldatud Euroopa ühtse turu tugevaid külgi ja probleeme konkurentsivõime alal ning kajastatud aasta jooksul toimunud muutusi, tuginedes eespool nimetatud üheksale konkurentsivõimet edendavale tegurile.

(4) Komisjon võttis 21. novembril 2023 vastu 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2024) algust. Euroopa Ülemkogu kinnitas 22. märtsil 2024 2024. aasta kohta iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid, mille keskmes on konkurentsivõimelise kestlikkuse neli mõõdet. Komisjon võttis 21. novembril 2023 määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka 2024. aasta häiremehhanismi aruande, milles nimetati Kreekat ühe liikmesriigina, kus võib esineda tasakaalustamatus või kus võib esineda oht selle tekkimiseks ja kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka arvamuse Kreeka 2024. aasta eelarvekava kohta. Samuti võttis komisjon vastu soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta ning ettepaneku 2024. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist. Nõukogu võttis 12. aprillil 2024 vastu soovituse euroala majanduspoliitika kohta ([5]) (edaspidi „2024. aasta euroala käsitlev soovitus“) ja 11. märtsil 2024 ühise tööhõivearuande.

(5) 30. aprillil 2024 jõustus liidu uus majanduse juhtimise raamistik. Raamistik hõlmab uut määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta, muudetud nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97 ([6]) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ning muudetud nõukogu direktiivi 2011/85/EL ([7]) liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta. Uue majanduse juhtimise raamistiku eesmärk on edendada reformide ja investeeringute kaudu usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust, kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ning vastupanuvõimet ning vältida valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujääki. Uue majanduse juhtimise raamistikuga edendatakse ka riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmise tagamisega. Iga liikmesriik peab esitama nõukogule ja komisjonile riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad sisaldavad liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustusi ning hõlmavad riigisisese seadusandliku tsükli pikkusest sõltuvalt nelja- või viieaastast planeerimisperioodi. Riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades esitatud netokulude ([8]) kava peab olema kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 nõuetega, sealhulgas nõudega hoida valitsemissektori võlg usutavas langustrendis või viia see usutavasse langustrendi kohandamisperioodi lõpuks või hoida see mõistlikul tasemel allpool 60 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) ning viia valitsemissektori eelarve puudujääk keskpika perioodi jooksul alla aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst ja/või hoida see allpool kõnealust kontrollväärtust. Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohased reformid ja investeeringud vastavalt määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele. Selleks et toetada kõnealuste riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade koostamist, avaldas komisjon 21. juunil 2024 suunised teabe kohta, mille liikmesriigid peavad esitama oma riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades ning iga-aastastes eduaruannetes. Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artiklitega 5 ja 36 edastas komisjon liikmesriikidele kohaldataval juhul võrdlustrajektoorid ja tehnilise teabe. Liikmesriigid peavad esitama oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava 20. septembriks 2024, välja arvatud juhul, kui liikmesriik ja komisjon lepivad kokku tähtaja pikendamises mõistliku

([5]) Nõukogu 12. aprilli 2024. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Netokulu, nagu on määratletud määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 punktis 2. Netokulu – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

aja võrra. Kooskõlas oma riigisisese õigusraamistikuga võivad liikmesriigid arutada oma keskpika perioodi kavade projekte oma parlamentidega, paluda sõltumatutel eelarveasutustel esitada arvamuse ning konsulteerida sotsiaalpartnerite ja muude riiklike sidusrühmadega.

(6) 2024. aastal jätkub majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta areng kooskõlas rahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavad aitavad tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on viimastel aastatel esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes esile toodud. 2019., 2020., 2022. ja 2023. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mis on läbi vaadatud või mida on ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.

(7) Kreeka esitas 27. aprillil 2021 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. Nõukogu võttis 13. juulil 2021 vastu Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmist käsitleva rakendusotsuse, ([9]) mida muudeti 8. detsembril 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2, et ajakohastada tagastamatu rahalise toetuse maksimaalset summat ja lisada REPowerEU peatükk ([10]). Osamaksete tegemine sõltub määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõike 5 kohaselt tehtud komisjoni otsusest selle kohta, et Kreeka on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(8) Kreeka esitas 30. aprillil 2024 oma 2024. aasta riikliku reformikava ja oma 2024. aasta stabiilsusprogrammi kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 ([11]) artikli 4 lõikega 1. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2024. aasta riiklik reformikava ka Kreeka kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(9) Komisjon avaldas 19. juunil 2024 Kreeka kohta 2024. aasta riigiaruande. Selles hinnati Kreeka edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2023 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti kokkuvõte sellest, kuidas Kreeka on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati Kreeka edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning liidu peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(10) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Kreeka kohta põhjaliku analüüsi. Peamised järeldused, milleni komisjoni töötajad jõudsid oma hinnangus Kreeka makromajandusliku haavatavuse kohta kõnealuse määruse kohaldamisel, avaldati 2024. aasta aprillis. Komisjon jõudis 19. juunil 2024 järeldusele, et Kreekas esines 2023. aastal ülemäärane tasakaalustamatus, nüüd aga makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige seisab Kreeka silmitsi valitsemissektori suure võla ja viivislaenude suure osakaaluga seotud haavatavusega, mis on suure tööpuuduse tingimustes endiselt oluline, kuigi see on märkimisväärselt vähenenud ja peaks veelgi vähenema. Kuid välispositsioon on endiselt nõrk. Valitsemissektori võla suhe SKPsse on pidevalt vähenenud ja kuigi see oli 2023. aastal endiselt suur – ligikaudu 162 % –, näivad võla jätkusuutlikkuse lühiajalised riskid olevat väikesed. Viimastel aastatel on valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenenud suuresti tänu SKP nominaalkasvule ning eelarveseisu eeldatav edasine paranemine peaks tagama, et vähenemine jätkub ka edaspidi. 2020.–2022. aastal märkimisväärselt suurenenud jooksevkonto puudujääk vähenes 2023. aastal oluliselt, kuid on elava sisenõudluse taustal endiselt kõrgel tasemel. Sel ja järgmisel aastal eeldatakse üksnes minimaalset jooksevkonto paranemist, sest prognoos on, et investeeringute jõulise kasvu tulemusel püsib import kõrgel tasemel. Rahvusvahelise netoinvesteerimispositsiooni suhe SKPsse, mis on sügavalt negatiivne, paranes eelmisel aastal tänu SKP suurele nominaalkasvule, kuid on endiselt

([9]) ST 10152/21 INIT, ST 10152/21 ADD 1.

([10]) Nõukogu 8. detsembri 2023. aasta rakendusotsus, millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang (ST 15831/23 INIT, ST 15831/23 ADD 1).

([11]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

liidu nõrgim. Viivislaenude arv on viimastel aastatel märkimisväärselt vähenenud ja vähenemine jätkus ka 2023. aastal, kuid viivislaenude restruktureerimine väljaspool pangandussektorit on endiselt aeglane, mistõttu on need majandusele endiselt koormavad. Tööhõive suurenes ja töötus jätkas vähenemist, kuid on endiselt suhteliselt kõrge. Aastate jooksul ellu viidud püsivad poliitikameetmed ja ulatuslikud struktuurireformid on selgelt soodustanud kindlaks tehtud haavatavuste leevendamist. Konservatiivse eelarvepoliitika säilitamine ja taaste- ja vastupidavuskava jätkuv õigeaegne rakendamine on endiselt otsustava tähtsusega, et parandada konkurentsivõimet ja tagada majanduse, sealhulgas selle välispositsiooni tasakaalustamine.

(11) Vastavalt Eurostati kinnitatud andmetele vähenes Kreeka valitsemissektori eelarve puudujääk 2,5 %-lt SKPst 2022. aastal 1,6 %-le SKPst 2023. aastal, samas kui valitsemissektori võlg vähenes 172,7 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 161,9 %-le SKPst 2023. aasta lõpus.

(12) Nõukogu soovitas 12. juulil 2022 ([12]) Kreekal võtta meetmeid, et tagada 2023. aastal konservatiivne eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu nii, et see oleks allpool keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu, ([13]) võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust leibkondadele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenevatele inimestele. Samal ajal soovitati Kreekal kohandada jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Kreekal suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades rahastut ning muid liidu vahendeid. Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitika 2023. aastal kiire inflatsiooni tingimustes ekspansiivne ([14]) (0,5 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) andis 2023. aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,6 % SKPst ja oli kooskõlas nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitusega. Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude pärssiv panus oli tingitud energiahindade tõusu tõttu leibkondade ja ettevõtete toetamiseks võetud (suunatud ja üldiste) erakorraliste toetusmeetmete kulude vähendamisest (2,7 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) oli peamiselt tingitud sotsiaalsiirete, sealhulgas pensionide suurenemisest. Rahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatud kulud moodustasid 2023. aastal 2,5 % SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud moodustasid 2023. aastal 2,6 % SKPst, mis on 0,2 protsendipunkti rohkem kui 2022. aastal. Kreeka rahastas täiendavaid investeeringuid rahastust ning muudest liidu vahenditest. Kreeka rahastas avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, näiteks toetuse pakkumine uute taastuvate energiaallikate kasutuselevõtuks elektrivõrgus, mille hõlbustamiseks ajakohastatakse ülekandetaristut, ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele digilahenduste rakendamiseks rahalise abi andmine. Neid avaliku sektori investeeringuid rahastatakse rahastust ja muudest liidu vahenditest.

(13) 2024. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 2,5 % ja 2025. aastal 2,6 %, samal ajal kui tarbijahindade harmoneeritud indeksiga (THHI) mõõdetud inflatsioon on 2024. aastal 2,6 % ja 2025 aastal 2,0 %. Valitsemissektori eelarve puudujääk peaks 2024. aastal vähenema 1,2 %-le SKPst ja olema 2025. aastal 0,9 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks vähenema 152,7 %-le ja 2025. aasta lõpuks 146,3 %-le. 2024. aasta stabiilsusprogramm ei sisalda eelarveprognoose 2025. aastale järgneva aja kohta.

(14) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 2,2 % ja 2025. aastal 2,3 % ning THHIga mõõdetud inflatsioon on 2024. aastal 2,8 % ja 2025. aastal 2,1 %.

([12]) Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Kreeka 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 334, 1.9.2022, lk 60).

([13]) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on Kreeka keskpika perioodi potentsiaalne SKP kasv 2023. aastal nominaalväärtuses 4,5 %, tuginedes kümne aasta keskmisele potentsiaalsele reaalkasvu määrale ja 2023. aasta SKP deflaatorile.

([14]) Eelarvepoliitika on määratletud kui valitsemissektori eelarvepositsiooni aastase muutuse näitaja. Selle eesmärk on hinnata nii riiklikult kui ka liidu eelarvest rahastatavast eelarvepoliitikast tulenevat majanduslikku impulssi. Eelarvepoliitikat mõõdetakse vahena i) keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu ja ii) esmaste kulude muutuse vahel, millest on maha arvatud kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed (välja arvatud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ning mis hõlmab rahastu tagastamatu toetuse ja muude liidu vahenditega rahastatavaid kulusid.

(15) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarve puudujääk 2024. aastal 1,2 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks vähenema 153,9 %-le. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2024. aastal kajastab peamiselt sotsiaaltoetuste tagasihoidlikku kasvu võrreldes tulude kasvuga. Komisjoni prognooside kohaselt on eelarvepoliitika 2024. aastal ekspansiivne (0,3 % SKPst).

(16) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt rahastatakse 2024. aastal rahastu tagastamatust toetusest kulusid mahus 1,5 % SKPst (2023. aastal 1,0 % SKPst). Rahastu toetustest rahastatavad kulutused võimaldavad teha kvaliteetseid investeeringuid ja viia ellu tootlikkust suurendavaid reforme, ilma et see mõjutaks otseselt Kreeka valitsemissektori eelarvepositsiooni ja võlga. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on rahastu laenudest rahastatavate kulude maht nii 2023. kui ka 2024. aastal alla 0,1 % SKPst.

(17) Nõukogu soovitas 14. juulil 2023 ([15]) Kreekal järgida konservatiivset eelarvepoliitikat, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste netokulude ([16]) nominaalset kasvu 2024. aastal kuni 2,6 %ni. Liikmesriikidel paluti 2023. aasta eelarve täitmisel ja 2024. aasta eelarvekava koostamisel võtta arvesse, et komisjon teeb 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal nõukogule ettepaneku algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid Kreeka riiklikult rahastatavad esmased netokulud suurenema 2024. aastal 1,8 %, ([17]) mis jääb alla soovitatud maksimaalse kasvumäära. See on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(18) Lisaks soovitas nõukogu Kreekal võtta meetmeid, et võimalikult kiiresti 2023. ja 2024. aastal kaotada kehtivad erakorralised energiatoetusmeetmed ja kasutada sellest tulenevat kokkuhoidu valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks. Nõukogu soovitas, et kui energiahindade uue tõusu tõttu on vaja uusi või jätkuvaid toetusmeetmeid, tuleb Kreekal tagada, et sellised toetusmeetmed on suunatud haavatavate leibkondade ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks erakorralistest energiatoetusmeetmetest tulenev eelarve netokulu ([18]) olema 2023. aastal 0,0 % SKPst ning 2024. aastal 0,1 % ja 2025. aastal 0,1 % SKPst. Eelkõige eeldatakse, et 2024. ja 2025. aastal jäävad jõusse suuremad küttekvoodid ja diislikütuse erimaksu tagastamine põllumajandustootjatele, kuigi nende mõju on väike ([19]). Erakorralised energiatoetusmeetmed 2023. ja 2024. aastal kaotati, mis on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(19) Lisaks soovitas nõukogu Kreekal säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada rahastust antavate toetuste ja muude liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud vähenema 2,6 %-lt SKPst 2023. aastal 2,4 %-le SKPst 2024. aastal. See on tingitud liidu struktuurifondide programmitöö perioodi ajastusest. Eelkõige eeldatakse, et uue programmi raames tehtavate investeeringute liidu kaasrahastamise määr on kõrgem kui eelmisel programmitöö perioodil. Seetõttu vähenevad riiklikult kaasrahastatava osa investeerimiskulud. 2024. aasta eelarvekohandus ei ole peamiselt tingitud investeeringute vähenemisest. Neid täiendavaid tegureid arvesse võttes hinnatakse, et avaliku sektori investeeringud 2024. aastal on kooskõlas sellega, mida nõukogu soovitas. Samal ajal prognoositakse, et liidu vahenditest, sealhulgas rahastu toetustest, rahastatavad avaliku sektori kulud peaksid suurenema 2,5 %-lt SKPst 2023. aastal 3,4 %-le SKPst 2024. aastal.

(20) Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal ja eeldusel, et poliitikat ei muudeta, hinnatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarve puudujääk on 2025. aastal 0,8 % SKPst. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2025. aastal kajastab peamiselt intressikulude kahanemist ning avaliku sektori

([15]) Nõukogu 14. juuli 2023. aasta soovitus, milles käsitletakse Kreeka 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 312, 1.9.2023, lk 67).

([16]) Esmased netokulud on määratletud kui riiklikult rahastatavad kulud, millest on maha arvatud i) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, ii) intressikulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ning iv) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

([17]) Selles võetakse arvesse 2024. aastal võetud ühekordseid meetmeid 0,1 % SKPst, mis on seotud loodusõnnetuste mõju leevendamise kuludega (ning 2023. aastal 0,2 % SKPst, mis on samuti seotud loodusõnnetustest tulenevate kuludega). 14. juulil 2023 osutas nõukogu ka Itaaliat 2023. aasta mais tabanud laastavatele üleujutustele ja nõustus, et nende üleujutustega seotud erakorralise otsetoetuse kulusid võetakse arvesse järgnevates soovituste järgimise hindamistes ning et neid käsitatakse põhimõtteliselt ühekordsete ja ajutiste meetmetena. Sarnast lähenemist on kasutatud Kreekas toimunud üleujutuste puhul.

([18]) See arv esindab kõnealuste meetmete aastaseid eelarvekulusid, sealhulgas tulusid ja kulusid, millest on vajaduse korral maha arvatud energiatarnijate juhusliku kasumi maksustamisest saadud tulud.

([19]) Meetmete puhul, mis Kreeka sõnul jäävad jõusse kuni 2024. aasta lõpuni, eeldatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis põhimõtteliselt, et neil on eelarvele mõju ka 2025. aastal.

palgakulude aeglast kasvu. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks vähenema 2025. aasta lõpuks 149,3 %-le. Valitsemissektori võla ja SKP suhte vähenemine 2025. aastal tuleneb peamiselt esmase eelarveülejäägi suurenemisest, SKP nominaalkasvust ning võlakoormuse muutuse ja eelarvepositsiooni vahelistest erinevustest. Usaldusväärne eelarvepoliitika peaks aitama tugevdada ka välispositsiooni.

(21) Lähtuvalt parimatest tavadest ning taaste- ja vastupidavuskava raames tehtud reformidest (sh uus reform, mille eesmärk on veelgi tugevdada Kreeka jõupingutusi võitluses maksudest kõrvalehoidmisega) võiks veelgi tugevdada maksupoliitika raamistikku, mis võimaldaks Kreekal meelitada ligi rohkem investeeringuid ja seeläbi vähendada investeeringute puudujääki, mis on endiselt märkimisväärne. Eelkõige võib liidu parimate tavadega kooskõlas oleva laiema maksualaste eelotsuste süsteemi kasutuselevõtt aidata maksumaksjatel kehtivat maksuõigust läbipaistvalt tõlgendada, mis suurendaks investorite õiguskindlust. Maksukuulekust aitaks parandada ka see, kui avaliku sektori tulude sõltumatu asutuse tegevust veelgi tõhustataks.

(22) Kreeka on jätkuvalt võtnud meetmeid oma avaliku halduse ajakohastamiseks, kuid selle tulemuslikkust võiks veelgi suurendada. Pärast 2010. aastat tehtud suuri kohandusi on avaliku halduse maht ja kulud viidud üldjoontes vastavusse liidu keskmisega. Kreeka avaliku sektorid palgakulud püsisid 2023. aastal stabiilsena (10,8 % SKPst), mis on veidi kõrgem liidu keskmisest (10,2 % SKPst). Hüvitiste kohandamine, mis jõustus 2024. aasta alguses ja hõlmas ka juhtimisvastutusega ametikohti, vastas ühtse palgaastmestiku nõuetele, kuna seda kohaldati kõigis avaliku halduse sektorites. Nende saavutuste tulevikukindlaks muutmiseks on oluline jätkata ühtse palgaastmestiku kohaldamist ja säilitada praegune töötajate arv, järgides alaliste töötajate puhul ainult lahkuva töötaja asemele uue töötaja värbamise põhimõtet, ning pidada kinni 2022. aastal ajutiste töötajate arvule kehtestatud ülempiirist. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid avaliku halduse tulemuslikkuse parandamiseks, sealhulgas mitmetasandilise juhtimisraamistiku loomist, millega alustati 2023. aastal. Selleks et kesk-, piirkondliku ja kohaliku tasandi vaheline koordineerimine oodatult paraneks, peaks kõnealune raamistik, sealhulgas kavandatud juhtimisstruktuurid ja infosüsteem, 2024. aastal täielikult töökorda saama.

(23) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need reformid ja investeeringud peaksid aitama tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on kindlaks tehtud asjakohastes riigipõhistes soovitustes. Järele jäänud lühikese aja jooksul on oluline kiiresti jätkata taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki tulemuslikku rakendamist, et suurendada Kreeka pikaajalist konkurentsivõimet rohe- ja digipöörde kaudu, tagades samal ajal sotsiaalse õigluse. Taaste- ja vastupidavuskavast tulenevate kohustuste täitmiseks 2026. aasta augustiks on tähtis, et Kreeka jätkaks reformide elluviimist ja kiirendaks investeerimist, tegeledes asjaomaste probleemidega ning tagades tugeva haldussuutlikkuse. Kreeka ametiasutused on võtnud meetmeid, et tõhustada rakendamist ja suurendada haldussuutlikkust, ning taaste- ja vastupidavuskava sisaldab täiendavaid erimeetmeid, mis peaksid aitama seda eesmärki saavutada. Kreeka ees seisvad konkreetsed probleemid on järgmised: i) riigihankemenetluse kohta esitatud õigusnõuetega seotud pikad kohtumenetlused, mis võivad takistada kinnipidamist investeeringute kavandatava lõpuleviimise tähtajast (2026. aasta august); ii) omandiõiguse üleminekuga seotud viivitused ning iii) puudulik koordineerimine, mis on eriti märgatav mitme ministeeriumi haldusala hõlmavate investeeringute ja reformide puhul. Jätkuvalt on oluline süstemaatiliselt kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja muid asjaomaseid sidusrühmi, et tagada laialdane isevastutus taaste- ja vastupidavuskava eduka rakendamise eest.

(24) Ühtekuuluvuspoliitika programmide vahehindamise osana vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([20]) artiklile 18 peab Kreeka 2025. aasta märtsiks läbi vaatama kõik Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+-ist (ESF+), Ühtekuuluvusfondist ja Õiglase Ülemineku Fondist (JTF) toetatavad programmid, võttes muu hulgas arvesse 2024. aasta riigipõhistes soovitustes ning riiklikus energia- ja kliimakavas kindlaks tehtud probleeme. Läbivaatamise tulemuste alusel eraldatakse lõplikult iga programmiga ette nähtud liidu rahastus. Kreeka on teinud edusamme ühtekuuluvuspoliitika programmide ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel, kuid osa probleeme on jätkuvalt lahendamata. Eelkõige iseloomustab Kreekat äärepoolsemate alade jätkuvalt aeglane majanduskasv ning märkimisväärsed erinevused linna- ja linnaväliste piirkondade vahel. Väga

([20]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

oluline on tagada ühtekuuluvuspoliitika programmide varasemast kiirem rakendamine ning suurendada riikliku ja piirkondliku tasandi haldussuutlikkust. Programmis kokku lepitud prioriteedid on jätkuvalt asjakohased. Konkurentsivõime suurendamiseks tuleks eelkõige võtta meetmeid, millega parandatakse ettevõtete innovatsioonisuutlikkust ja keskendutakse sihipärasele ettevõtlustoetusele. Rohepöörde osana on vaja investeerida jäätmekäitlusse, et saavutada ringlussevõtueesmärgid ja vähendada prügilasse ladestamist. Oluline on arendada veemajandust terviklikul viisil, mis hõlmab nii vee- ja reoveemajandust, energia taaskasutamist, digitaliseerimist, vee taaskasutust, vihmavett kui ka taastuvatel energiaallikatel põhinevat säästvat magestamist. Energiasüsteemi ümberkujundamiseks tuleb kasvatada taastuvenergia osakaalu, leida lahendusi selle salvestamiseks, suurendada energiatõhusust ning lahendada energiaostuvõimetusega seotud probleemid. Süsinikuneutraalsuse saavutamiseks on oluline ka suurendada keskkonnahoidliku linnatranspordi osakaalu. Ühtekuuluvuspoliitika programmide raames tuleks jätkuvalt teha terviklikul strateegial põhinevaid investeeringuid oskustesse, rakendada lastegarantiid, edendada kvaliteetsete ja taskukohaste pikaajalise hoolduse teenuste kasutuselevõttu ja sotsiaaleluasemete rajamist ning edendada tõrjutud kogukondade, näiteks romade ja rändetaustaga inimeste tööturul osalemist ja sotsiaalset integratsiooni. Ühtekuuluvuspoliitika programmide vahehindamise käigus tuleks suuremat tähelepanu pöörata kliimamuutustega seotud riskide ennetamisele ja nendeks valmisolekule. Kreeka võiks paremini kasutada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/795 ([21]) loodud Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi, et toetada tööstuse ümberkujundamist, eelkõige puhta energia tootmist ja salvestamist, keskkonnahoidlikku laevandust ja biotehnoloogiat ning rohe- ja digioskuste arendamist.

(25) Lisaks taaste- ja vastupidavuskava ning muude liidu vahendite raames käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele küsimustele seisab Kreeka silmitsi veel mitme probleemiga, mis hõlmavad majanduskasvu, õigusraamistikku ja töötajate oskuste täiendamist ja mille lahendamine võib aidata suurendada riigi konkurentsivõimet. Kuigi tööhõive määr suureneb, on see üks madalamaid liidus ning juurdepääs tööturule tekitab endiselt probleeme, eelkõige noorte ja naiste puhul. Haridusvaldkonnas on Kreeka viimastel aastatel astunud samme õppekavade läbivaatamiseks, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskava raames, ning lisanud neisse mõned pehmeid ja digioskusi käsitlevad kursused. Põhioskuste omandamise tase on siiski väga madal ja see kahjustab nii tööturutulemusi, tootlikkust kui ka konkurentsivõimet. Eelnevat kinnitab 15-aastaste õpilaste matemaatika-, lugemis- ja loodusteadusalaste teadmiste tase, mis on alates 2012. aastast järsult halvenenud ja OECD viimase rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi andmete kohaselt üks madalamaid liidus. Asjaolu, et kehvade tulemustega õpilaste arv on suur ja üha kasvab, sealhulgas soodsamatest oludest pärit õpilaste hulgas, ning kõrgeima saavutustasemega õpilaste osakaal on väike, näitab, et haridussüsteemi kvaliteedi ja võrdsuse puhul on tegemist struktuursete probleemidega. Lisaks on Kreeka Eurostati 2019. aasta statistika järgi liikmesriikidest viimasel kohal üle 3-aastaste laste alushariduses osalemise osas ja liikmesriikide keskel alla 3-aastaste laste ametlikus lastehoius osalemise osas, mis oli 29,6 % (2023. aasta andmete põhjal). See peaks hilisemaid haridustulemusi positiivselt mõjutama. Kreeka haridustulemusi negatiivselt mõjutavad probleemid võivad olla seotud järgmisega: i) haridussüsteem on alarahastatud; ii) liiga vähe rõhku pannakse pädevuspõhistele õpetamis- ja õppimismeetoditele, milles keskendutakse ettevõtlusalaste, pehmete ja valdkonnaüleste oskuste omandamisele; iii) koolide autonoomia on väike ja iv) õpetajaid ei hinnata süstemaatiliselt.

(26) Avalike teenuste kvaliteedi parandamine ning majandusliku, eelarve- ja kliimaalase kestlikkuse suurendamine on ka edaspidi tähtsal kohal. Sellega seoses saab veelgi tõsta riigivara haldamise taset, sealhulgas ajakohastades riigi omanduses olevaid ettevõtteid ja arendades riigi kinnisvara. Teatavates riigi omanduses olevates ettevõtetes viidi edukalt ellu mõned reformid, mis aitasid suurendada tegevuse paindlikkust ja äriautonoomiat, tugevdada ettevõtete sisemist haldussuutlikkust ning täiustada hanke-, tasustamis- ja värbamispoliitikat ning -protsesse. Selliste tavade järgimine aitaks ka teistel riigi omanduses olevatel ettevõtetel tuua nii rohkem kasu nii ühiskonnale kui ka majandusele. Riigivarade haldamisega tegeleb peamiselt Kreeka varade ja osaluste haldamise amet ja selle tütarettevõtjad. Praegu arutletakse selle üle, kuidas selle ameti tegevust veelgi tõhusamaks ja tulemuslikumaks muuta, näiteks suurendada organisatsioonilist ja funktsionaalset suutlikkust ning tegevusautonoomiat ja täiendada ettevõttesisest investeerimisalast oskusteavet.

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määrusi (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241 (ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(27) Keskkonnaloa taotluste aeglane menetlemine, mis on muu hulgas tingitud õiguslikest lünkadest, takistab jätkuvalt nii riiklike kui ka piirkondlike investeeringute tegemist. Keskkonnaloa taotlemine on kõikide investeeringute puhul üldise loamenetluse lahutamatu osa ning asjaomane protsess on keeruline ja aeganõudev. Eelkõige tuleks välja töötada taastuvaid energiaallikaid hõlmav keskkonnaalane klassifikatsioon või tingimused, mille põhjal otsustatakse, kas piiratud keskkonnamõjuga tööstustegevuse jaoks võib loa välja anda või mitte. Ühtlasi tuleks sätestada kriteeriumid väheolulisi muudatusi hõlmavate juhtumite jaoks, mille suhtes saaks kohaldada lihtsustatud loamenetlust. Asjaolu, et eespool kirjeldatud probleemide lahendamist hõlbustavaid õigusakte ei ole veel välja töötatud, takistab ellu viimast varasemaid seadusandlikke parandusi, mille eesmärk on võtta keskkonnalubade väljaandmisel kasutusele ratsionaalsemad ja riskipõhised kriteeriumid. Nende menetluses olevate õigusaktide vastuvõtmine peaks oluliselt lühendama investeeringute keskkonnamõju hindamise aega ja parandama selle kvaliteeti nii uute kui ka muudetud/uuendatud lubade puhul. Ehkki erasektori keskkonnahindajate kaasamist käsitleva õigusraamistiku koostamine on lõpule viidud, ei ole asjaomast registrit ja süsteemi veel kasutusele võetud. Õigusraamistiku koostamise lõpuleviimisega seotud teiseste õigusaktide vastuvõtmine ja erasektoris tegutsevate sertifitseeritud keskkonnahindajate süsteemi rakendamine aitaks tugevdada Kreeka ettevõtluskeskkonda, kuna see peaks vähendama kitsaskohti keskkonnalubade väljaandmise protsessis ja suurendama investorite usaldust. Eespool nimetatud poliitikameetmed peaksid hõlbustama investeeringuid, mille eesmärk on suurendada tootlikkust ja laiendada ekspordibaasi, vähendades sellega sõltuvust impordist, parandades majanduskasvu väljavaateid ning aidates tasakaalustada maksebilanssi ja vähendada võlataseme tasakaalustamatust.

(28) Vaatamata jõupingutustele, mida Kreeka on teinud eelkõige taastuvenergia osakaalu suurendamiseks elektrienergia tootmises, sõltub riik endiselt suurel määral fossiilkütustest, kusjuures nafta osakaal Kreeka energiaallikate jaotuses oli 2022. aastal 55 % ja gaasi oma 20 %. Kuigi Kreeka läbivaadatud taaste- ja vastupidavuskavale lisatud REPowerEU peatükk sisaldab mitut reformi ja investeeringut, mis eeldatavasti kiirendavad Kreeka jõupingutusi CO_2 heite piiramiseks, tuleb ka edaspidi võtta meetmeid, et vähendada Kreeka sõltuvust fossiilkütustest. Kreeka sõidukipark on üks vanimaid liidus ja taastuvaid energiaallikaid kasutatakse transpordisektoris endiselt väga vähe. Seetõttu on Kreeka transpordisektor endiselt üks suurimaid süsinikdioksiidi tekitajaid. Transpordisektori kiiremaks elektrifitseerimiseks tuleks välja töötada ambitsioonikam poliitika. Selle raames võiks laiendada nende sõidukikategooriate hulka, mille puhul riikliku kliimaseaduse alusel nõutakse sisepõlemismootorite asendamist elektrimootoritega, ning tagada väga saastavate sõidukite kasutuselt kõrvaldamine.

(29) Asjaolu, et Kreekat tabanud loodusõnnetuste sagedus ja raskusaste on üha suurenenud, avaldab elanikkonnakaitsesüsteemile tõsist survet. 2023. aastal toimus Kreekas mitu ulatuslikku metsa- ja maastikupõlengut ja üleujutust, mis põhjustasid surmajuhtumeid, tekitasid katastroofilist kahju looduskeskkonnale ning rikkusid hulgaliselt vara ja taristut. Taaste- ja vastupidavuskava ning ühtekuuluvuspoliitika vahendite raames tehtavad investeeringud elanikkonnakaitsesse peaksid suurendama katastroofidele reageerimise suutlikkust. Ennetustegevust on siiski võimalik veelgi tõhusamaks muuta. Valmisolekumeetmeid võiks täiendada reformide ja investeeringutega, mille eesmärk on parandada varajase hoiatamise, kliimakindluse tagamise taristu ja muude riskiennetusmeetmete tulemuslikkust ja tõhusust, et vähendada tulevaste loodusõnnetuste tekitatud kahju. Lisaks võiks investeeringute puhul keskenduda meetmetele, mis suurendavad vastupanuvõimet, käsitledes loodusõnnetuste ennetamist ja nendeks valmisolekut ning kasutades ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise.

(30) Pidades silmas euroala liikmesriikide majanduste tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu 2024. aastal euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada 2024. aasta euroala soovitust. Kreeka puhul aitavad soovitused 1, 2 ja 3 rakendada esimest, teist, kolmandat, neljandat ja viiendat 2024. aasta euroala käsitlevat soovitust,

(31) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja tasakaalustamatuse olemasolu käsitlevaid järeldusi, kajastuvad määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud soovitused soovitustes 1, 2 ja 3. Soovituses 1 osutatud poliitika aitab vähendada valitsemissektori võla, välispositsiooni ja viivislaenudega seotud haavatavust. Soovitustes 2 ja 3 osutatud poliitika toetab SKP potentsiaalset kasvu ja aitab seega kaasa soovituse 1 täitmisele. Soovitused 1, 2 ja 3 aitavad kaasa nii tasakaalustamatuse vähendamisele kui ka 2024. aasta euroala käsitlevas soovituses sätestatud soovituste rakendamisele kooskõlas põhjendusega 30,

SOOVITAB Kreekal võtta 2024. ja 2025. aastal järgmisi meetmeid.

1. Esitada õigel ajal keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Piirata kooskõlas reformitud stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega netokulude ([22]) kasvu 2025. aastal määrani, mis on kooskõlas muu hulgas valitsemissektori võla usutavasse langustrendi viimisega keskpikas perspektiivis ja valitsemissektori eelarve puudujäägi hoidmisega allpool aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Jätkata maksusüsteemi investeerimissõbralikumaks muutmist, tugevdades selle õiguskindlust ning suurendades ka edaspidi maksuhalduri tegevusautonoomiat. Kindlustada avaliku halduse tõhusus, tagades, et see suudab meelitada ligi õigeid oskusi, säilitades järjepidevuse ühtse palgaastmestiku ja mitmetasandilise juhtimisraamistiku rakendamisel. Tagada maksebilansi pidev paranemine, edendades tasakaalustatud majanduskasvu ja toetades tootlikke investeeringuid riigi tasandil. Jätkata pankade ja krediidihaldajate valduses olevate viivislaenude mahu vähendamist, sealhulgas täiustada elektroonilise enampakkumise protsessi, et vähendada ebaõnnestunud enampakkumiste osakaalu.
2. Tugevdada haldussuutlikkust hallata liidu vahendeid, kiirendada investeeringuid ja säilitada reformide elluviimise tempo. Tegeleda asjaomaste probleemidega, et võimaldada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki kiire ja tulemusliku rakendamise jätkamist, tagades reformide ja investeeringute lõpuleviimise 2026. aasta augustiks. Kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Jätkata kõnealuste programmide vahehindamise raames keskendumist kokkulepitud prioriteetidele, võttes meetmeid kliimamuutustest tulenevate riskide ennetamise ja nendeks valmisolekuga seotud vajaduste paremaks rahuldamiseks ning võtta samal ajal arvesse võimalusi, mida pakub Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm konkurentsivõime parandamiseks.
3. Suurendada konkurentsivõimet, parandades põhioskuste omandamise taset, tõhustades riigivara haldamist ja viies lõpule keskkonnalube käsitleva õigusraamistiku koostamise.
4. Vähendada sõltuvust fossiilkütustest, kiirendades transpordisektori CO_2 heite vähendamist. Tugevdada loodusõnnetuste ohjamist, kehtestades tõhusa varajase hoiatamise ja riskide ennetamise süsteemi.

Luxembourg, 21. oktoober 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

NAGY I.

([22]) Vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 punktile 2 on netokulud valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud intressikulud, kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning ühekordsed ja muud ajutised meetmed.